

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu

Ügyszám: FRP/180 /2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

328/2015. (IX. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. március 31-én előterjesztett **panaszát** a 2015. szeptember 24-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor, azonban a panaszosoknak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos elektronikus úton terjesztette elő a panaszbeadványát, amiben előadta, hogy 2015. március 19-én 13 órakor a kaputelefonon keresztül felszólt egy férfihang: „Rendőrség, nyissa ki az ajtót”. Ekkor a panaszos kiment az utcára nyíló kapuhoz, ahol 2 civil és 2 rendőrruhás személy állt, akik rögtön beléptek az ingatlan területére. A panaszos kérte, hogy igazolják magukat, amire az egyik rendőrnek tűnő személy (továbbiakban: rendőr) azt felelte a panaszosnak, hogy tudja, hogy miért vannak ott. A 2 civil személy igazolta magát, a panaszos látta, hogy bírósági végrehajtók, a két rendőr azonban nem igazolta magát. Majd mind a négyen elindultak a házba, ekkor a panaszos kérte, hogy iratokkal igazolják, hogy miért akarnak bemenni házba, mivel ők nem kaptak semmit. Majd a panaszos közölte, hogy tudomása szerint csak az adósok által lakott részre mehetnek be a rendőrök, amire az idősebbik rendőr megkérdezte, hogy honnan tudja ezt a panaszos, mert jegyzőkönyvezni kell.

Ezek után felmentek az adósok által lakott részre. A panaszos elmondta, hogy nem volt tudomásuk arról, hogy a végrehajtó hatósági intézkedést kért, noha folyamatos a kapcsolat a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

végrehajtóval. A panaszos nem érti, hogy miért akkor foganatosították a cselekményt, amikor a végrehajtónak tudnia kellett, hogy nincsenek otthon a szülei, mivel a tartozást a munkabérből is tiltja, így tudnia kellett, hogy a szülei dolgoznak. A panaszos szerint az egész eljárás célja a megfélemlítés volt. A panaszos először a szüleit hívta, akiket nem ért el, majd a testvérét, akinek szintén ingóságai vannak a lakásban. A testvére szeretett volna a rendőrökkel telefonon keresztül beszélni, de a rendőrök elhárították a kérését, végül az egyik végrehajtóval tudott beszélni. A bátyja kérte, hogy a végrehajtó írja fel a rendőrök azonosítóját a jegyzőkönyvre, ami nem történt meg. Az idősebbik rendőr az eljárás alatt kényelemesen leült, keresztbetett lábbal és többször beleszólt a végrehajtás menetébe. A panaszos megkérdezte, hogy milyen értéken akarják értékesíteni a tárgyakat, amire a rendőr rászólt, hogy ne akadékoskodjon annyit, mert már mind mehetnének a dolgukra. Az eljárás végén megkérdezték a rendőrök, hogy ott van-e még kint a kutya, amire a panaszos nem tudott érdemben felelni, mire az idősebbik rendőr megjegyezte, hogy „volt már szerencsém lelőni kutyát”. A panaszos az átért stressz hatására sírógörcsöt kapott miután elment a 4 személy.

A panaszos és a bátyja 15 órakor bement a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra, hogy feljelentést tegyenek ismeretlen tettes ellen, illetve szeretnék volna tisztázni, hogy hivatalos hatósági eljárás zajlott-e náluk. A panaszoshoz kiment az ügyeletes tiszt egy irattal, amiről azt mondta, hogy ez alapján voltak ott a rendőrök, de az iratot a panaszos nem tudta megnézni. Ezután megjelent az idősebbik rendőr, aki beleszólt a beszélgetésbe, a panaszos azon kérdésére, hogy honnan lehet tudni, hogy ő rendőr, azt felelte, hogy egy rendőrnek három azonosítója van: rendőrautó, jelvény, névtábla. Arra a kérdésre azonban a panaszos nem kapott választ, hogy honnan tudta a rendőr a végrehajtás összegét, mivel a tiszt az irodába küldte a rendőrt. A tiszt ezt követően le akarta a panaszost beszélni a feljelentésről, mondván, hogy gondolják át még egyszer, illetve közölte, hogy hol lehet panaszt tenni. A panaszos a kapitányságon sem tudta meg a rendőrök nevét. A panaszos azon kérdésére, hogy miért nem írták alá a rendőrök a foglalási jegyzőkönyvet, a tiszt azt felelte, hogy csak akkor kell, ha a panaszos nem akadályozta volna a végrehajtás menetét.

A panaszos végül feljelentést tett, amit panaszként kezeltek. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök bementek az ingatlanba, nem pedig kint vártak, amíg a végrehajtó segítséget kér.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatóak meg.

1) A rendőrség megküldte a [...] számú, 2015. február 27-én kelt megkeresését, amiben a végrehajtó a panaszos lakcímén 2015. március 19-én 13 órakor foganatosítandó eljárás lefolytatásához ellenszegülés (Vht. 45. §) miatt rendőri segítség biztosítást kérte.

2) Az intézkedő rendőrök 2015. március 19-én kelt közös jelentésükben előadták, hogy aznap 13 órakor megjelentek az ingatlannál, ahol már várták őket a végrehajtó iroda munkatársai, akikkel együtt felmentek az ingatlanhoz, ahova a panaszos (az adós lánya) beengedte őket. A végrehajtó iroda munkatársai a panaszos kérésére igazolták magukat, a panaszos ilyen kérést a rendőrök felé nem intézet, de a rendőrt egyébként is igazolja az egyenruha és a szolgálati jelvénye, illetve a szolgálati gépkocsi. Akkor a panaszosban fel sem merült, hogy esetlegesen álrendőrök lennének, hiszen ezt akkor szóvá tette volna, vagy esetleg felhívta volna

rendőrséget. Miután a végrehajtók befejezték az intézkedést, és már kifelé mentek, a panaszos közölte, hogy vigyázzanak, mert az udvaron el van engedve a kutya, amire a rendőr kérte, hogy zárja be, amire a panaszos azt felelte, hogy nem tudja. Ekkor mondta neki a rendőr, hogy nem szeretné, ha valamelyiküket megharapná, hogy ha le kellene lőni ezért. A panaszos félre értelmezte a mondatot, és a kapitányságon azt panaszolt, hogy állandőrök jártak nála, illetve hogy le akarták lőni a kutyáját.

A helyszínen intézkedésre nem került sor, a panaszost a WAP-rendszeren keresztül le ellenőrizték a Körözési Nyilvántartásban, amiben nem szerepelt.

3) A kapitányságvezető átirata a rendőri jelentésekhez képest az alábbi többletinformációt tartalmazza. A kapitányságra március 9-én érkezett a végrehajtó megkeresésére. A 2015. május 11-i kihallgatások során rögzítésre került, hogy a végrehajtók már korábban is próbáltak a címre bejutni, de az nem járt eredménnyel, ezért a végrehajtást kérőt felhívták a lakatos költségeinek az előlegezésre, illetve rendőri segítséget kértek.

A helyszínre kiérkező rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak eleget tettek; miután egyikük a panaszost először a kaputelefonon keresztül a napszaknak megfelelően köszöntötte és közölte, hogy a rendőrségtől érkeztek, amire a panaszos visszakérdezett, hogy mi okból érkeztek, erre a rendőr közölte, hogy ne a kaputelefonon keresztül beszéljék meg, jöjjön le a panaszos személyesen. A tanúmeghallgatások során rögzítették, hogy miután a panaszos leérkezett a szolgálatai egyenruhában lévő rendőrök várták, a panaszos a saját elhatározásából döntött úgy, hogy felengedi a megjelenteket a lakásba. A panaszos tájékoztatva lett a rendőrök érkezésének okáról és céljáról.

A rendőrök a panaszost az Rtv. 29. § alapján igazoltatták.

A tanúmeghallgatások során arra a kérdésre vonatkozólag, hogy a rendőr közbeszólt-e a végrehajtó intézkedésbe a rendőri tanúk válasza az volt, hogy megszólalásukat a segítőszándék vezérelte, csak akkor szólt bele az egyik rendőr a panaszos és a végrehajtó-helyettesek közötti kommunikációba, amikor azt látta, hogy a panaszos nem ért valamit, pl.: "helybenhagyólag lefoglalni."

A végrehajtó-helyettesek meghallgatásukkor elmondták, hogy a helyszínen megjelent rendőrök nem hátráltatták a végrehajtási eljárást, sőt inkább segítettek a munkájukat. A rendőr a jelenlétével lehetővé tette a végrehajtás zökkenőmentes lebonyolítását, valamint a rendőrök kérték a panaszost, hogy ne akadályozza az eljárást, ugyanis a panaszos akadékoskodott az eljárás során.

A tanúmeghallgatások során megállapításra került, hogy az egyik rendőr a végrehajtó-helyettesek és a panaszos közötti beszélgetésekből, vagyis a hallott szöveggörnyezetből informálódott a tartozás összegéről, melyre vonatkozóan segítőszándékkal próbált kommunikációt folytatni a panaszossal.

4) A két tanúkihallgatási jegyzőkönyv a fentieken túl további releváns információként csak annyit tartalmaz, hogy a csoporttal lakatos is érkezett a helyszínre, de mivel látta, hogy beengedik a végrehajtót az ingatlanba, így már nem ment tovább velük, illetve, hogy a panaszos kiabált, tiltakozott, hangosodott, ezért volt szükség arra, hogy a rendőr beleszóljon az eljárásba. A Testület további releváns információ hiányában a jegyzőkönyvek részletes ismertetésétől eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát és a VI. cikkben rögzített magánlakás sérthetetlenséghez való jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos beadványában a rendőri intézkedés jogszerűségét egészében vitatta, a rendőrség segítségét a végrehajtásban.

A panaszos sérelme kapcsán a Testület utal rá, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Ezen rendelkezések értelmében tehát a Testület nem jogosult értékelni a végrehajtási eljárás és a végrehajtó magatartásának jogszerűségét - vizsgálatát kizárólag a végrehajtási eljárásban közreműködő rendőrökre, és az általuk foganatosított intézkedésekre nézve folytathatja le.

A rendőrség bírósági végrehajtási eljárásban való közreműködéséről az Rtv. 39. §-a rendelkezik. A jogszabályhely értelmében a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve – egyéb esetek mellett – végrehajtási eljárás lefolytatása céljából, ha az abban való közreműködés – jogszabály alapján – a rendőrség számára kötelező. A végrehajtási eljárásban a rendőr kirendelésének törvényességéért a végrehajtást elrendelő szerv vezetője a felelős. A birtokos távollétében történt behatolást követően – a végrehajtási eljárásban való közreműködés kivételével – a rendőrség köteles a birtokost tájékoztatni, és a vagyonvédelem érdekében szükséges intézkedést megtenni.

A Szolgálati Szabályzat 37. §-a az Rtv. rendelkezéseit az alábbiak szerint egészíti ki. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati

szervek által fogatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonsága megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszercselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá – ha a végrehajtási kényszercselekményre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri – végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszercselekményt. A rendőrt az erre irányuló kérelem alapján az illetékes rendőrkapitányság vezetője rendeli ki, sürgős esetben a végrehajtási cselekményt fogatosító szóbeli kérésére is. A rendőr a végrehajtás helyszínén a közreműködést kérő intézkedése alapján működik közre.

Sürgős kirendelés esetén a rendőrkapitányság vezetője legalább kétfős járőrt vezényel ki, amelynek vezetőjét a parancsnoki állományból jelöli ki. A rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszercselekményt nem fogatosíthat, rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől. A rendőr szolgálati elöljárója köteles gondoskodni erősítésről, ha a feladat teljesítése nehézségekbe ütközik.

A Vht. alapvető rendelkezései között, az 5. §-ban az alábbiakat rögzíti. A bírósági végrehajtás során állami kényszerrel is el kell érni, hogy a pénzfizetésre, illetőleg az egyéb magatartásra kötelezett teljesítse a kötelezettségét. Az állami kényszer – a törvény keretei között – elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja, kivételesen az adós személyiségi jogait is érintheti. Az adós személye elleni kényszercselekményt – a bíróság, illetőleg a bírósági végrehajtó (a továbbiakban: végrehajtó) intézkedése alapján – a rendőrség végzi el. A rendőrség jogosult és köteles mindazokat a kényszerítő intézkedéseket megtenni és kényszerítő eszközöket alkalmazni, amelyek a rendőrségről szóló jogszabályok szerint megtehetőek, illetőleg alkalmazhatóak, és az adott esetben a végrehajtás eredményes befejezéséhez szükségesek.” A 45. § értelmében továbbá: „Ellenszegülés esetén a végrehajtó közvetlenül a legközelebbi helyi rendőri szervhez fordul, amely köteles a végrehajtási eljárásban haladéktalanul közreműködni az ellenszegülés megszüntetése végett. A végrehajtó a rendőrség közreműködését feltünteti a végrehajtási cselekményről készült jegyzőkönyvben.”

A rendőrség átiratában a Testületet arról tájékoztatta, hogy a végrehajtó megkeresésében az érintett a végrehajtáshoz szükséges rendőri segítség biztosítását kérte.

A Testület ismételten utal rá, hogy hatásköri szabályai értelmében a végrehajtás és a végrehajtói magatartás jogszerűségének a vizsgálatára nem jogosult, azt ugyanakkor kétséget kizáróan meg tudta állapítani, hogy a csatolt dokumentum és az idézett rendelkezések a rendőrség oldalán közreműködési kötelezettséget teremtettek a végrehajtási eljárásban. A helyszínen a rendőrök a végrehajtó előzetes kérésének, a végrehajtó által adott instrukcióinak megfelelően voltak kötelesek a végrehajtás eredményes lebonyolítása érdekében közreműködni, és akár bebocsátás nélkül is jogosultak voltak az ingatlan területére belépni. Megjegyzi továbbá a Testület, hogy a rendőrség nem jogosult a végrehajtást elrendelő okirat jogszerűségének felülbírálatára.

A Testület ehelyütt utal továbbá az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, miszerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Testület álláspontja szerint a

rendőrségnek a végrehajtó kérése, a közrendet és közbiztonságot veszélyeztető körülményre vonatkozó tájékoztatása nyomán intézkedési kötelezettsége keletkezett.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján a következtetésre jutott, hogy kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában jártak el a végrehajtás helyszínén a rendőrök, és jogszerű eljárást tanúsítottak, amikor a tevékenységüket a végrehajtó intézkedései szerint fejtették ki, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését nem valósították meg. Szintén nem sérült a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez való joga azáltal, hogy a rendőrök beléptek az ingatlan területére.

2) A rendőr azonosítási kötelezettségére vonatkozó kifogás kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos sérelmezte, hogy helyszínén lévő rendőrök nem azonosították magukat.

A rendőrségi jelentés szerint a rendőrök nem fogantatosítottak intézkedést, így az Rtv. 20. § előírásainak eleget tettek azzal, hogy napszaknak megfelelően köszöntek, közölték a jövetelük okát. A rendőri mivoltukat a szolgálati egyenruha és a szolgálati jelvény, illetve szolgálati gépjármű igazolta, a panaszos pedig nem kérte őket arra, hogy adják meg az azonosító adataikat.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőri jelentésekről kitűnik, hogy a panaszost igazoltatták a rendőrök az Rtv. 29. § alapján, tehát egy az Rtv. V. és VI. fejezete szerinti intézkedés hajtottak vele szemben végre, így az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján a rendőr köteles lett volna közölni köteles nevét, azonosító számát, függetlenül attól, hogy egyenruhában van-e vagy sem. A jelentésekből kitűnik, hogy erre nem került sor, tehát a Testület ekörben megállapította a rendőr mulasztását.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga sérült az azonosítási kötelezettség elmulasztása miatt.

V.

A Testület álláspontja szerint kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában jártak el a végrehajtás helyszínén a rendőrök, és jogszerű eljárást tanúsítottak, amikor a tevékenységüket a végrehajtó intézkedései szerint fejtették ki, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését nem valósították meg. Szintén nem sérült a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez való joga azáltal, hogy a rendőrök beléptek az ingatlan területére.

Ugyanakkor az azonosítási kötelezettség elmulasztása miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET